

Turnuslegers erfaringer fra sykehuspraksis

Turnusleger lærer best når de får opptre som lege overfor pasientene og som uvitende student på bakrommet.

– I en tid med omorganisering av turnustjenesten og av helsesektoren ellers er det viktig å bevare de forhold som gir mulighet for gode individuelle opplærings situasjoner, sier Benedicte Tvetter Kivle.

I sin doktoravhandling *Fra student til yrkesutøver. Turnuslegers erfaringer fra sykehuspraksis* har hun undersøkt læring gjennom yrkespraktisering ved å følge turnusleger ved et lokalsykehus i fem uker i tillegg til å gjennomføre en spørreundersøkelse blant 220 turnusleger. Hun fant at læring først og fremst skjer der det er kort vei mellom situasjonene der turnuslegene

Benedicte Tvetter Kivle.
Foto privat

opptrer som lege overfor pasientene og der de får gå inn i en studentrolle og stille spørsmål til veileder og andre overordnede uten at pasientene er til stede.

– Uten helt å avvise betyd-

ningen av den opplæring som skjer utenom klinikken, som undervisning og veiledningssamtaler, er det grunn til å hevde at man i en praksissituasjon har lite utbytte av kollektivt basert opplæring som ikke er direkte knyttet til turnuslegens konkrete erfaringer. Det kan virke som om det er *vekslingen* mellom refleksjon i praksis og refleksjon over praksis som gir det beste grunnlaget for læring, sier Kivle.

I motsetning til tidligere forskning hevder hun at spenningen mellom student- og legerollen ikke først og fremst er kilde til frustrasjon – det er tvert imot en sentral del av turnuslegenes utvikling. Den empiriske så vel som den teoretiske innsikten studien gir, kan bidra i den pågående debatten om hvordan en fremtidig medisinsk turnustjeneste skal se ut.

Kivle disputerte for ph.d.-graden 14.12.2009 ved Universitetet i Oslo.

Eline Feiring
eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Ordforklaringer

Omorganisering av turnustjenesten:

Mye tyder på at turnusordningen vil gjennomgå større omorganiseringer i tiden som kommer. Det siste forslaget (april 2008) ble utarbeidet av et utvalg oppnevnt av Helsedirektoratet. Her foreslås det å innlemme turnustjenesten i spesialiseringssløpet som følger etter fullført turnus. Spesialistutdanningene skal kortes ned med et halvt år, mens perioden fra medisinstudentene har bestått eksamen til de mottar endelig autorisasjon som lege skal fordobles fra ett og et halvt år til treårig supervisert praksis. Forslaget innebærer også mindre sentralstyring og en større grad av delegering av ansvar til det enkelte praksissted, der man skal se turnuslegene mer som arbeidstakere enn som studenter.

Riktigere bruk av antipsykotika

Monitorering av legemiddelkonsentrasjoner i blodet kan optimalisere behandling med antipsykotiske legemidler.

Antipsykotiske medikamenter har vært i bruk i snart 50 år. Pasienter viser store individuelle forskjeller i farmakokinetikk for de ulike medikamentene. For å undersøke klinisk relevante problemstillinger ved bruk av antipsykotika har Ingrid Castberg tatt utgangspunkt i rutinedatabasen ved Avdeling for klinisk farmakologi ved St. Olavs hospital. Hun har i sine studier konsentrert seg om farmakokinetikk, medikamentinteraksjoner og medikamentetterlevelse ved bruk av atypiske antipsykotika.

– Disse medikamentene brukes i stor utstrekning, og det er viktig å påvise forhold som gjør at man må ta spesielle hensyn ved klinisk bruk. Jeg vil understreke at det alltid er virkninger og bivirkninger hos pasienten som skal styre den medikamentelle behandlingen. Doser og serumkonsentrasjoner utenfor de anbefalte områdene betyr ikke nødvendigvis at pasientene får dårlig behandling, sier Castberg.

Studiene indikerer at mange av de mest brukte psykofarmaka trygt kan kombineres, men det er viktig å vite om unntakene. Det er også holdepunkter for at pasientene har god medikamentetterlevelse, også ved poliklinisk behandling.

Castbergs avhandling viser at monitorering av legemiddelkonsentrasjoner i blodet kan være viktig for å sikre riktig dosering og optimal behandling. Hun forsvarte avhandlingen *Pharmacokinetics, drug interactions and adherence to treatment with antipsychotics* for ph.d.-graden ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 21.1.2010.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Ingrid Castberg.
Foto Mentz Indergaard/NTNU Info

Ordforklaringer

Farmakokinetikk: Hvordan kroppen håndterer et legemiddel. Innebærer absorpsjon, distribusjon, metabolisme og ekskresjon av medikamentet.